

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра італійської і французької
філології та перекладу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	Ст. викладач Василенко М.І.
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	2 курс, III семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – /2год. семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 год./ 4 год. самостійна робота – 60 год./ 84 год.
Мова викладання	Французька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна спрямована на формування в студентів фахових знань і практичних навичок з граматики французької мови, володіння яких необхідне для якісного перекладу французькою та українською мовами. У процесі вивчення курсу здобувачі опановують основні навички відмінювання дієслів трьох груп в теперішньому та майбутньому часах, засвоюють особливості та відмінності іменників чоловічого та жіночого роду, використанню різних артиклів та їх перекладу засобами української мови. Особлива увага приділяється роботі з прикметниками, а саме родові та числові поняття, та системі займенників прямого та непрямого додатків. Здобувачі аналізують базові поняття та виконують вправи на засвоєння запланованих тем. У рамках дисципліни потрібно знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Граматичні системи французької та української мов у перекладацькому аспекті»

Спеціальність: В11

Спеціалізація: В11 041 германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська.

Освітня програма:

Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації; Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

	застосовувати їх у професійній діяльності. У результаті засвоєння курсу студент формує навички аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Метою вивчення дисципліни є здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та здатність покращити спілкуватися іноземною мовою. Курс покликаний навчити майбутніх філологів здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів та вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. Вивчення цієї дисципліни є актуальним і необхідним, оскільки: • Важливо вміти використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні, • Запропонований матеріал дозволяє вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. • розвиває творче мислення та лінгвістичну інтуїцію; • є вагомим фаховим інструментом для роботи у сферах літератури, видавничої справи, освіти та культури.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	• Опанування базовими теоретичними засадами граматики французької мови; • Вміння аналізувати та правильно застосовувати правила відмінювання дієслів, формування чоловічого та жіночого роду іменників та прикметників; • Засвоєння мінімуму з використання артиклів; • Набуття практичних навичок оволодіння займенниками прямого та непрямого додатків перекладу французької мови; • Удосконалення вміння редагувати власний переклад і критично оцінювати переклад інших із огляду на точність, стилістичну адекватність та цілісність тексту; • Розвиток міжкультурної компетентності, здатності до міжмовної інтерпретації та передачі національно-культурних особливостей; • Формування власного перекладацького чуття та здатності до творчого мовного рішення у складних художніх контекстах.
Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Знання: • розуміння теоретичних основ граматики французької мови; • знання орфографічних особливостей французьких дієслів, іменників та прикметників; • знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності; • знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію французької мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. Уміння: • Вміти послуговуватися основним методологічним інструментарієм теорії. • Вміти правильно проводити усну та писемну комунікацію французькою мовою, самостійно

	складати тексти відповідно до завдань; • вміти застосовувати набуті знання з лексики та практичної граматики сучасної французької мови. • Уміти читати, перекладати, розуміти та обговорювати тексти літературного (класичні) та публіцистичного стилю французькою мовою. Навички: • практичні навички з граматики французької мови; • навички стилістичної адаптації, редагування і самооцінювання перекладацького продукту; • володіння перекладацькою лексикою та термінологією французькою та українською мовами; • навички міжкультурної інтерпретації. Комунікація: • Демонструвати здатність монологічного мовлення підготовленого і спонтанного, представляючи опис ясний та детальний ряду тем, визначених програмою (висловлення власної думки, обґрунтування власної точки зору).; • Демонструвати здатність до активного, вільного ведення діалогічного мовлення для розв'язання комунікативних завдань у повсякденному житті. • уміння працювати в команді над перекладацькими проектами; • ефективна комунікація у міжмовному та міжкультурному контексті. Автономність і відповідальність: • Самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу з дисципліни, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації • готовність до відповідального ставлення до результатів власної діяльності; • Мати інтелектуальне сумління, чесність у справі формування і вираження інтелектуальної позиції

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Модуль I									
Змістовий модуль 1. Граматичні системи французької та української мов у перекладацькому аспекті.									
1.	Дієслова 1-3 груп в теперішньому часі	18		6	12	18			18
2.	Утворення майбутнього часу	18		6	12	18			18
3.	Іменник. Рід та множина	18		6	12	18		2	16
4.	Прикметник. Рід та множина	18		6	12	18		2	16
5.	Займенники прямого та непрямого додатків	18		6	12	18	2		16
	Разом годин за модулем 1	90	-	30	60	90	2	4	84

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Граматичні системи французької та української мов у перекладацькому аспекті.

Теми:

1. Дієслово: відмінювання, особливості.

2. Іменник.
3. Прикметник.
4. Займенники прямого та непрямого додатків.
5. Надстрокові знаки

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Граматична система французької мови» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Перекладацький аналіз та переклад на українську мову запропонованих художніх текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота є письмовою, складається із двох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів

¹Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середнє арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

наявка на МКР	0 балів

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Граматична система французької мови» здійснюється у формі заліку.

Вимоги до заліку

Форми контролю:- усна співбесіда;

- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати такі **завдання:**

I. Граматична система французької мови:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 « відмінно »	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 « добре »	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 « задовільно »	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)).
2 « не задовільно »	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить не менше трьох балів.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить менше трьох балів.

8.2 Організація оцінювання:

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «Граматична система французької мови» має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «Граматична система французької мови» здійснюється у формі заліку

Відмітка про залік «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D

60 – 63 бали	Е
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100	} Зараховано
Добре	B	82-89	
	C	75-81	
Задовільно	D	66-74	
	E	60-65	
Незадовільно	FX	0-59	} не зараховано

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Знати базові лексичні і граматичні поняття французької та української мов, принцип мовної взаємодії, характеристику граматичних і лексичних явищ та їх взаємозв'язок і взаємозалежність в сучасній французькій та українській мовах.

Вміти визначати й аналізувати лексичні і граматичні явища в рамках сучасних мовознавчих концепцій; використовувати лінгвостилістичні поняття при аналізі парадигматичних і синтагматичних відношень, лексичних і граматичних аспектів слів французької та української мов, визначати природу синтаксичних відношень, зв'язків, процесів.

Володіти навичками застосувати концептуальний апарат граматики та лексикології для зіставного аналізу й порівняння лексичних систем французької та української мов.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення

Основна література:

1. Riegel M., Pellat J.-C., Rioul R. Grammaire méthodique du français, 7e éd., Paris: Presses universitaires de France, 2018, 1109 p.
2. Charaudeau P. Grammaire du sens et de l'expression, fac-similé de l'éd. 1992, relue et corr., Limoges, Lambert-Lucas, 2019, 927 p..
3. Poisson-Quinton S., Mimran R., Mahéo-Le Coadique M. Grammaire Expliquée du Français. Niveau intermédiaire. Paris: Cle Interlational, 2019.
4. Grevisse M. . Le français correct : guide pratique des difficultés, 6e éd. rev. Par Michèle Lenoble-Pinson, Bruxelles: De Boeck-Duculot, 2009, 512 p.
5. Clamageran S. et autres Le français apprivoisé, 4e éd., Montréal: Modulo, 2015, 366 p.
6. Abeillé A., Godart D sous la dir. de. La grande grammaire du français, Arles, Actes Sud, [Paris], Imprimerie nationale éditions, 2021, 2 vol., 2537 p. Également disponible en ligne : <https://www.grandegrammairedufrançais.com>

Додаткова література:

	1. Самойлова О.П., Комірна Є.В. Практична грамати́ка французької мови: Навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл. - К.: Видавничий дім "Ин Юре", 2008. - 512с. 2. Опацький С.Є. Français, niveau débutant: Підруч. для вищ. навч. закл. - К.; Ірпінь: "Перун", 2005. -312с. 3. Claire Miquel Grammaire en dialogues: niveau intermédiaire. -Clé International, 2007. - 128с.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Грамати́чна система французької мови» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (іспиту). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Грамати́чна система французької мови» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Перезатверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 13 від «13» травня 2026р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.